

Mārīte Seile saņēmusi Ata Kronvalda prēmiju

Aizvakar Valsts prezidents Guntis Ulmanis sešiem Latvijas skolotājiem par izcilu ieguldījumu izglītības darbā pasniedza Ata Kronvalda fonda piešķirtās prēmijas: diplomus, medaļas ar Ata Kronvalda portretu un 100 latu naudas prēmijas.

Par A.Kronvalda 1994. gada prēmijas laureāti kļuvusi arī Preiļu 1. vidusskolas matemātikas skolotāja Mārīte Seile.

Ata Kronvalda prēmija nodibināta 1988. gadā, un to katru gadu piešķir zinātniekiem, speciālistiem, pedagogiem un studentiem par ieguldījumu skolēnu zinātniski pētnieciskās darbības organizēšanā un vadīšanā.

Laureātu sveikšanā bez Valsts prezidenta piedalījās izglītības un zinātnes ministrs Jānis Vaivads, prezidenta padomnieks kultūras jautājumos Raimonds Pauls un Ata Kronvalda fonda prezidents Henrihs Danusēvičs.

VIETĒJĀS ZIŅAS

● Valsts ceļu tīrīšanai tērēta pašvaldību nauda

Pagājušās nedēļas sniegunis nopietni satrauca rajona iedzīvotājus, jo ar «Novadnieka» starpniecību visi jau bija informēti, ka sniega sanesumu tīrīšanai naudas nav. Nenokusušās kupenas, ja tās sasals, var kļūt par nepārvaramu barjeru daudz pagastu transporta satiksmei ar rajona centru.

Kā paskaidroja rajona padomes priekšsēdētājs I.Meluškāns, valsts līdzekļu deficīta dēļ izeja tika meklēta tepat uz vietas. Vairāku grunts ceļu tīrīšanai tika izmantoti rajona ceļu fonda līdzekļi. Tātad valsts ceļu greiderēšanai bija jātērē pašvaldību nauda. Rajona padome cer, ka ceļu departaments iztērēto summu atmaksās.

● Pieņemts budžetu izlīdzināšanas likums

Pēc garām debatēm Saeima beidzot pieņēmusi pašvaldību budžetu izlīdzināšanas likumu. Jaunais budžetu sastādīšanas mehānisms tagad lieliski parāda, kuri republikas rajoni iepriekš bijuši tie lielākie naudas «izsitēji». Piemēram, daugavpīliešiem šogad tiek tikai 82 procenti no pagājušā gada līdzekļiem. Toties Preiļu rajonam budžeta līdzekļi šogad ir 160 procentu līmenī.

Tiesa, pēc neoficiālas informācijas var spriest, ka augstākajos līmeņos vis negrib mūs stāvus bagātus padarīt, tāpēc pieaugumu vairāk par 150 procentiem nepieļausot. Gala vārds — prezidentam.

● Ministrijas delegācija Preiļu 1. vidusskolā

Pagājušajā nedēļā rajonā viesojās Izglītības ministrijas delegācija. Tās mērķis bija iepazīties ar pretendentiem ģimnāzijas statusa piešķiršanai. Kā zināms, viena no tādām mācību iestādēm ir Preiļu 1. vidusskola.

Komisija pārbaudīja skolu un pārliecinājās, ka viss ir atbilstoši noteiktajiem parametriem. Viens no rādītājiem ir pedagogu darba rezultāti. Iespējams atrast arī piemērotas telpas. Ģimnāzijai jāatrodas atsevišķi, jābūt internātam, jo ģimnāzijā divām trešdaļām bērnu jānāk no laukiem.

Preiļieši varētu būt to skolu pirmajā sešniekā, kas Latvijā saņem ģimnāzijas statusu. Mācības varētu sākties jau 1. septembrī. Ģimnāziju pilnībā finansēs valsts, bet gan tikai ar nākamo budžeta gadu.

● Apspriesti privatizācijas jautājumi

Pagājušajā nedēļā Ministru kabinetā notika rajonu informatīvā diena, kas bija veltīta privatizācijas jautājumu risināšanai valstī.

Privatizācijas valsts ministrs Druvis Skulte pastāstīja, ka beidzot sākas process, kad reāla vērtība būs sertifikātiem. Pirmā izsole — jau 31. janvārī. Sanāksmē tika uzsvērts, ka, privatizējot pašvaldības objektus, jānodrošina izmantot sertifikātus kā pirkšanas līdzekli.

L.Kirillova

■ Pēc tam, kad Anatolijs Gorbunovs piedraudēja nebraukt uz Eiropas Padomes parlamentārās asamblejas sesiju, kas sākas vakar, Saeima pieņēma likumprojektu «Par bijušās PSRS pilsoņu, kuriem nav LR vai citas valsts pilsonības, statusu» otrajā lasījumā.

Agna Lienina zīm. «Dienas bizness» karikatūru nodala)

PREIĻU PILSĒTAS DOMĒ

Atkal pārtraukta siltā ūdens padeve

● Pilsētas domes deputāti analizēja situāciju, kas radusies sakarā ar mazuta trūkumu katlu mājās.

Kā «Novadnieks» jau informēja, pilsētas domes priekšsēdētājs Oļegs Hļebņikovs un akciju sabiedrības «Preiļu siers» ģenerāldirektors Viktors Solovjovs bija devušies uz Rīgu cerībā panākt, lai Preiļiem iedalītu lielāku daudzumu šī kurināmā no valsts rezervēm. Galvaspilsētā viņiem izdevies tikties ar Saeimas deputātu V.Novakšānovu, kurš solījis preiļiešiem palīdzēt.

Domes sēdes laikā atskanēja telefona zvans no Rīgas, un zvanītājs bija tieši Novakšānova kungs. Viņš

«Preiļu sieram» mazuta nav nemaz

● Tādu bēdīgu faktu pilsētas domei paziņoja «Preiļu siera» ģenerāldirektors Viktors Solovjovs.

Janvārī akciju sabiedrība jau bijusi spiesta iepirkt mazutu par augstu cenu, proti, maksājot 86 latu par tonnu, jo rezerve, ko izdevies iekrāt kopš apkures sezonas sākuma, izlietota. Pirkta mazutu par 86 latiem tonnā no «Latvenergo» akciju sabiedrība vairs nevarot finansu trūkuma dēļ.

Ķīvēšanās par mikrorajonu turpinās

● Pilsētas dome joprojām nav pāņēmusi tālākai apsaimniekošanai akciju sabiedrības «Preiļu siers» dzīvojamo namu masīvu. Kāpēc?

Valsts uzņēmums «Preiļu siera rūpnīca», pārtopot akciju sabiedrībā «Preiļu siers», nav paredzējis ne līdzekļus, ne tehniku, ko nodot pilsētas pašvaldības uzņēmumiem, kuriem būs jā rūpējas par šī mikrorajona uzturēšanu. Namu ir daudz, vairākiem nepieciešams nopietns remonts, bet kur lai pašvaldība tam visam ņem naudu? Tāpēc uzņēmumi, kamēr nebūs konkrēta līdzekļu ieguldījuma, atsakās šīs mājas pārņemt savā ziņā. Tāda nostāja ir gan pašvaldības

piedāvāja preiļiešiem mazutu par 120 (!) latiem tonnā. Diemžēl Preiļi ir mazturīgu cilvēku un bezdarbnieku pilsēta, tāpēc deputāti bija spiesti atteikties no tādas cienījamā deputāta sarūpētās «dāvanas». Kā pastāstīja domes izpilddirektors Andrejs Jaunkalns, pašvaldības uzņēmuma «Siltums» direktoram Aivaram Pizelim izdevies sarunāt lētāku mazutu.

Kamēr kurināmais nav saņemts, Preiļos atkal uz nenoteiktu laiku pārtraukta siltā ūdens padeve pilsētnieku dzīvokļiem. Tiklīdz «Siltums» saņems mazutu, siltā ūdens padeve tiks atjaunota pēc iepriekšējā grafika.

Situācija, varbūt, nebūtu tik bēdīga, ja par apkuri regulāri maksātu visi iedzīvotāji, bet akciju sabiedrības mikrorajonā dzīvojošo lielākā daļa to nedara.

Ja šonedēļ neizdosies sameklēt mazutu par zemāku cenu, «Preiļu siera» katlu māja pavisam drīz var tikt apstādīnāta. Bet tas nozīmē, ka tiks pārtraukta gan produkcijas ražošana akciju sabiedrībā, gan dzīvojamā namu apkure.

uzņēmumiem «Atvars» un «Siltums», gan SIA RBKK. Abas puses domes sēdē asi diskutēja, taču kopsaucēju tā arī neatrada. Vienīgi nolemts šo jautājumu apspriest «Preiļu siera» akcionāru kopsapulcē, kas paredzēta šomēnes.

Ja vienošanās netiks panākta un abas puses turpinās vainot viena otru, nevis likumā noteiktajā kārtībā nodot un pieņemt dzīvojamos namus, iespējams, mikrorajons arī turpmāk paliks akciju sabiedrības «Preiļu siers» pārziņā. Vismaz tāds viedoklis ir pilsētas domes priekšsēdētāja vietniekam Jānim Desainim.

A.Iļjina

Sviesta cenu pieaugumā vainojami tirgotāji un valdība

● No kurienes pēkšņi radās sviesta deficīts un tā cenu pieaugums? Lai to noskaidrotu, atskatīsimies uz Latvijas piensaimniecības neseno pagātni.

Bijušās padomju laika piena pārstrādes uzņēmumiem ne vajadzēja bēdāties, jo lielāko daļu saražotā sviesta centralizēti transportēja austrumu virzienā. Pēc PSRS iziršanas sākās istas nedienas. Tirgus uz austrumiem bija sagrauts, rietumu virzienā vēl neviens neskatījās, bet Latvijas iedzīvotāji saražoto neapņēma apēst. Bet tam nevienlīdzīgi konkurenci radīja lētais importa margarīns. Pēc piena pārstrādes uzņēmumu privatizācijas un Latvijas Piensaimnieku centrālās savienības izveidošanas (LPCS) situācija sāka uzlaboties. (Neuzskatīsim nodibinātos kontaktus un noslēgtos līgumus, jo par tiem jau ir gana rakstīts un runāts.) Un tagad ir pienācis brīdis, kad «lielais austrumu kaimiņš» iekārojis Latvijas piensaimnieku saražoto sviestu. Augu dienu LPCS skanot telefona zvani no NVS valstīm. «Krievija ir istā sviesta «badā»,» teica LPCS valdes priekšsēdētājs Aigars Kalvītis. Likteņa ironijas vai nejaušas sagādīšanās pēc sviesta rezerves beigušās arī Somijā, Dānijā un vairākās citās Eiropas zemēs. Piena produktu pārstrādātāji priecājas, ka precei ir noiets. Pēc neoficiālām ziņām, daudzi pārstrādes uzņēmumi produkciju pārdod tikai tam vietējam firmām, kuras ietilpst pastāvīgo klientu skaitā. «Lielo» sviestu — prom uz NVS par USD 3 kilogramā! Un mēs nekādā ziņā viņiem nevaram pārnest, jo uzņēmumiem jāstrādā ar peļņu. Toties pārmetumus šoreiz pelnījuši citi...

Mūsu valstsvīriem un lauksaimnieku aizstāvjiem tālredzība šoreiz nav bijusi stiprā puse. Vasarā, kad uzņēmumi pārdeva sviestu par nieka grašiem, piensaimnieki Zemkopības ministrijai ierosināja veidot valsts rezervi. Šis priekšlikums nerada dzirdīgas ausis. Bet rudens pusē uzņēmumi par eksportēto sviestu pat saņēma daļējas subsīdijas. Ja būtu atrasti līdzekļi valsts rezerves veidošanai, mēs uz maižu varētu ziest biezu sviesta kārtu.

Guna Kārkliņa («Rīgas Balss»)

LZS 6. Saeimā cer iegūt vairākumu

Slikts ir tas zaldāts, kas negrib kļūt par ģenerāli, slikta tā partija, kas netīko... pēc varas. Uz Latvijas Zemnieku savienību (LZS) to gan nevar attiecināt, jo sestdien notikusajā LZS rajona konferencē, ja par tādu var nosaukt 17 cilvēku saietu Preiļu kinoteātrī «Ezerzeme», lielākā runāšana bija tieši par gatavošanos 6. Saeimas vēlēšanām un partijas izredzēm tajās uzvarēt.

LZS rajona nodaļas vadītājs A.Rancāns, pāris vārdos pastāstījis par LZS līdzšinējo aktivitātēm, par turpmāko galveno uzdevumu izvērzi partijas «šūniņu» dibināšanu pagastos. Līdz šim ar jaunu partijas biedru piesaistišanu Preiļu rajonā nav gājis spoži — ir tikai 3 vietējās nodaļas — Preiļos, Līvānos, Rožkalnos, turklāt pēdējā ne daudz pajukusi, jo tās vadītājs pārsviedies uz LNNK. Tikai pēdējās dienās nodibināta nodaļa Sīļukalnā (4 biedri) un Upmalā (vairāk nekā 10 biedru), bet Aizkalnē un Vārkavā nodaļu vadītāji esot, bet neesot pašu partijas biedru.

Citi runātāji — J.Anspoks, A.Valainis un J.Bojārs (vairāk debatēt-gribētāju nebija) — stāstīja par zemnieku grūto likteni pašreizējās valdības politikas dēļ, par pārstrādātāju un tirgotāju pļesonīgo dabu un citām likstām, kas zemnieku piemēklejot vai uz katra soļa (J.Anspoks un J.Bojārs), par cilvēku inertumu, kuri, raugi, 5. Saeimas un pašvaldību vēlēšanās dedzīgi balsojusi par LZS sarakstiem, bet tagad atgājuši malā (A.Valainis).

No Rīgas atbraukušie LZS spices vīri — LZS frakcijas vadītājs 5. Saeimā A.Rozentāls un Saeimas deputāts J.Kokins — vietējiem zemsaviešiem deva padomus, ko darīt, lai LZS Preiļu rajonā būtu lielāka teikšana un 6. Saeimas vēlēšanās partijas saraksts to iegūtu

pēc iespējas vairāk balsu.

A.Rozentāls uzsvēra, ka, LZS neiegūstot vairākumu 6. Saeimā, par Latvijas lauku sakārtošanu un nomāktās zemniecības ekonomisko problēmu atrisināšanu neesot pat ko domāt. Vietējiem zemsaviešiem jādarbojoties tā, lai no katra rajona ar LZS sarakstu nākamajā Saeimā iekļūtu divi (minimums — viens) deputāti. Tāpēc pirmajā vietā tagad izvirzāms agitācijas darbs, iesaiot tajā, kur vien iespējams, pagastu vadītājus (arī pusnelegāli, kā izteicās A.Rozentāls).

Savukārt J.Kokins pārmeta rajona nodaļai, ka tā slikti propagandējusi LZS līdzšinējos sasniegumus. Piemēram, Arendoles skola tikusi atjaunota tieši pēc LZS iniciatīvas un ar tās atbalstu. (Kokina kungs pirms tam tās sapuvušajā grīdā gandrīz nolauzis kāju.) Ar propagandu turpmāk, acimredzot, viss būs kārtībā, jo Preiļu rajonā LZS tagad ir sava avīze — A.Rancāna izdots «Zemturis».

J.Kokins nedaudz ieskicēja arī 17. un 18. februārī paredzēto LZS kongresu, kurš, pēc viņa vārdiem, izšķirs daudzko. LZS esot izstrādāta jauna vispārējā programma un vairākas speciālas programmas, LZS, saglabājot savu vēsturisko nosaukumu, gatavojoties pārtapt visas tautas partijā.

Konference par LZS rajona nodaļas vadītāju atkārtoti ievēlēja A.Rancānu, par viņa vietnieku — A.Tumovu no Aglonas. Kongresa delegātus izvirzīs LZS vietējās nodaļas.

Konference noritēja lielas demokrātijas gaisotnē, jo to vadīja, bet vēlāk pat par rajona nodaļas revizoru tika ievēlēts J.Anspoks, kurš, kā izrādījās, sestdien vēl nebija LZS biedrs...

D.Ārvaldis

1994. gads Preiļu rajonā skaitļos

Sociāli ekonomiskais stāvoklis

Valsts un pašvaldību rūpniecības uzņēmumos strādājošo mēneša vidējais ienākums 1994. gadā sasniedza 61 latu. Valsts celtniecības uzņēmumos strādājošajiem vidējais mēneša ienākums bija 70 latu. Pārējos valsts uzņēmumos un organizācijās, kuras nefinansē no budžeta, — 63 latu, bet tajās, kuras tiek finansētas no budžeta, — 57 latu.

Mazumtirdzniecības preču apgrozījums 1994. gadā sasniedza 7142 tūkstošus latu, kas, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, faktiskajās cenās ir palielinājies par 24 procentiem.

Lauksaimniecība

Pagājušajā gadā lauksaimniecības statūtsabiedrības realizējušas kaušanai 1285 tonnas mājlopu un putnu, kas ir par 68 procentiem mazāk nekā 1993. gadā. Produktīvo lopu skaits pērn salīdzināmā ar iepriekšējo gadu paju sabiedrībās samazinājies: liellopi — par 48 procentiem, cūkas — par 84 procentiem.

Lauksaimniecības statūtsabiedrībās 1994. gadā izslauktas 6784 tonnas piena, kas ir par 51 procentu mazāk nekā iepriekšējā gadā. Vidējais izslaukums no govīm — 2596 kilogrami, kas ir par 7 procentiem vairāk nekā 1993. gadā.

Rajonā visu kategoriju saimniecībās iepirkta 2531 tonna lopu un putnu, kas ir par 62 procentiem mazāk nekā 1993. gadā. Tajā skaitā statūtsabiedrībās — par 76 procentiem mazāk, bet iedzīvotāju saimniecībās — par 50 procentiem mazāk.

1994. gadā iepirkta 11442 tonnas piena, kas ir par 41 procentu mazāk nekā iepriekšējā gadā. Piena iepirkums statūtsabiedrībās samazinājies par 65 procentiem, iedzīvotāju saimniecībās — par 25 procentiem.

Pērn paju sabiedrībās uz vienu nosacīto liellopu vienību sagatavoti 15,69 centneri lopbarības, kas ir par 6 procentiem mazāk nekā 1993. gadā.

1995. gada 1. janvārī rajonā visu kategoriju saimniecībās bija 21294 liellopi (tajā skaitā — 12680 slaucamās govīm), 13346 cūkas, 5750 aitas un kazas, 2090 zirgi, 44,8 tūkstoši mājputni, 1878 truši un 3126 bišu saimes.

Iedzīvotāju saimniecībās liellopu skaits bija 78 procenti no kopējā liellopu skaita rajonā, cūkas — 72 procenti no kopskaita, aitas un kazas 99,7 procenti no kopskaita, zirgi — 88 procenti no kopskaita, bišu saimes — 96 procenti no kopskaita.

Lopkopības produktu vidējās iepirkuma cenas visu kategoriju saimniecībās bija: liellopiem — 312 latu par tonnu, cūkām — 667 latu par tonnu, aitām un

kazām — 315 latu par tonnu, pienam — 64 latu par tonnu.

Rūpniecība

1994. gadā valsts, pašvaldību un statūtsabiedrībās, kooperatīvajās un sabiedrībās ar ierobežotu atbildību, kur ražošanā nodarbināti 50 un vairāk cilvēki, tika saražota produkcija faktiskajās vairumtirdzniecības cenās 4398,4 tūkstošu latu vērtībā.

Preču produkcijas fiziskais apjoms salīdzināmajās cenās pērn samazinājies par 36,9 procentiem.

1994. gada beigās uzņēmumu noliktavās esošās nerealizētās gatavās produkcijas krājumu vērtība vairumtirdzniecības cenās sasniedza 882,3 tūkstošus latu. Lielākie nerealizētās produkcijas apjomi gada beigās bija izveidojušies akciju sabiedrībā «Līvānu stikls» — 524,1 tūkstošu latu vērtībā, akciju sabiedrībā «Preiļu siers» — 266,7 tūkstošu latu vērtībā.

Rūpniecības uzņēmumu personāla vidējais skaits pērn bija 1014 cilvēki. Salīdzinot ar 1993. gadu, strādājošo skaits samazinājies par 24,9 procentiem.

Par to, kā tagad tiek vāktas statistikas ziņas, isumā pastāstīja Valsts statistikas Preiļu nodaļas priekšnieka amata izpildītāja Ruta Kirilova:

— Kopš 1992. gada strādājam atsevišķi no skaitļotājiem, mūsu tiesā vadība ir Valsts statistikas komiteja Rīgā. Nodaļā esam tikai pieci cilvēki, vēl viens darbinieks mums ir Jersikā. Budžeta ekonomistes pienākums ir apsekot divdesmit septiņas ģimenes pagastā. Divas reizes mēnesī viņa iztaujā par visdažādākajiem tematiem, kas visi saistīti ar dzīves līmeņa noteikšanu.

Vēl pirms pāris gadiem mēs vācām visas ziņas un par visu. Pašreizējā nostāja ir tāda, ka šāda sadrumstalošanās neesot lietderīga. Tāpēc šogad pamazām sāksim pāreju uz statistikas ziņu vākšanu un apstrādi pēc Rietumeiropas standartiem. Tas nozīmē, ka gada pārskatus vairs nevāksim no visām organizācijām. Mūsu interese loks būs valsts un pašvaldību uzņēmumi, kā arī dažas citas organizācijas, kuras izvēles ceļā tiks noteiktas Rīgā. Bez tam ievāksim ziņas arī uzņēmumos, kur strādājošo skaits ir virs 20 cilvēkiem.

Kāds no tā labums? Labums būs tad, ja iesniegtie dati būs kvalitatīvi, ja pareizi būs izdarīta atlase. Bet pagaidām mēs tikai mēcāmies strādāt, kā to dara Eiropā.

Informāciju publicēšanai sagatavoja
L. Kirilova

Baltijas lauksaimniecības izraisītā piesārņojuma samazināšanas programma

Joprojām aktuāli ir vides aizsardzības jautājumi. Vairākas Baltijas jūras valstis ar saviem projektiem dabas aizsardzībā ienāk arī Latvijā, viens no tiem ir BEAROP projekts «Baltijas vides aizsardzība no lauksaimniecības notecēm».

Tā ir Zviedrijas valdības programma lauksaimniecības izraisītā piesārņojuma samazināšanai Baltijas jūrā. Programmas darbība paredzēta Igaunijā, Lietuvā, Polijā un Krievijā — Ļeņingradas un Kaļiņingradas apgabalu laika posmā no 1994. gada līdz 1997. gadam.

BEAROP grupu vada Jorēns Karlsons — Zviedrija, Latvijā projekta koordinators ir LLU docents P. Bušmanis. Grupas mērķis ir uzlabot Baltijas jūras un vietējo ūdens resursu kvalitāti un integrēt lauksaimniecības un vides saglabāšanas intereses vidi saudzējošā saimniecībā.

BEAROP grupa strādās pie demonstrācijas — monitoringa objekta izveides un izpētes, kas tiek veidots Saldus rajonā Zaņas pagas-

tā Melnupītes baseinā. Objekts atbilst tehniskajam prasībām (ko nebija tik viegli atrast) izveidot triju līmeņu novērojumu — baseina, lauka, izmēģinājumu lauciņu, reprezentē attiecīgo republikas reģionu, baseinā veidojās zemnieku saimniecības ar perspektīvu saimniecības ievirzi, paraugsaimniecība ir perspektīva.

Otrs grupas darbības virziens ir izglītojošais un konsultatīvais darbs, ko veic Zviedrijas Fermeru federācija. Zviedrijas zinātnieki gaidīs visus interesentus 27. un 28. februārī Rēzeknē un 28. februārī Gulbenē, kur risinās problēmas par kūtsmēsliem pareizu iestrādāšanu un savukārt par barības vielu (N, P, K) izskalošanos jeb lauksaimniecības noteci.

Kādi faktori veicina lauksaimniecības noteci? Tie ir hidroloģiskie apstākļi sateces baseinā; atkarīgi no augsnes un audzējamās kultūras; mēslošanas tehnoloģijas daudzuma un iestrādes termiņiem; sējas un ražas novākšanas tehnoloģijas; dabiskās un mākslīgās «sla-

pienes» sateces baseinā.

Darba grupa ieteic lietotājiem vadīties pēc ieteikumiem, kuri novērš barības vielu izskalošanos un vides piesārņošanu. Ieteikumi ir šādi — pielietojamam mēsli daudzumam jāatbilst augu vajadzībai; daļēja vai pilnīga minerālmēsli aizstāšana ar organisko mēslojumu; minerālmēsli iestrāde augsne reizē ar sēkli; kūtsmēsli iestrāde augsne pavasarī vai vēl rudenī; augsne bez augu sekas atstājama pēc iespējas īsāku laiku; aizsargjoslas gar ūdenstilpnēm; jāsauglabā dīķi, mazie ezeri, purvainās ieplakas u.c. slapienes.

Ievērojot šos ieteikumus, jūsu saimniecībā būs videi draudzīga saimniecība.

Ar neskatrībām un problēmām saimniecībā lūdzam griezties Preiļu lauksaimniecības konsultāciju biroja, tel. 22391, vai pie pagasta konsultantiem.

Ina Smelcere,
Lauku attīstības un lauku tūrisma nodaļas koordinatore
Preiļu rajonā

Tiem, kam vajadzīgi dzirdes aparāti

Pie mums cilvēki daudzkārt interesējas par invaliditātes grupas piešķiršanu sakarā ar dzirdes spējas samazināšanos un par iespējām dabūt dzirdes aparātus.

Lai dabūtu invaliditātes grupu, jāgriežas rajona poliklinikā (vispirms pie LOR ārsta) Veselības darba ekspertīzes ārstu komisijā. Ja tās lēmums neapmierina, tad ir tiesības griezties republikas VDEĀK, kas atrodas Rīgā, Pilsoņu ielā 13, P. Stradiņa VK slimnīcas 37. korpusā (tāl. 613412).

Nedzirdīgajiem un vārdzirdīgajiem piešķir 3. invaliditātes grupu (ar blakusapstākļiem veselībā — 2.

grupu). Par nebūtiskiem dzirdes pavājinājumiem invaliditātes grupu nepiešķir.

Ja ir vajadzīgs dzirdes aparāts, to var saņemt tā. Ņemot līdzi pasi, rajona poliklinikā LOR ārsta izrakstītu norīkojumu, jāierodas Rīgā, Stradiņa VK slimnīcas 37. korpusā — Dzirdes bojājumu diagnostikas un rehabilitācijas centrā, kur ārsti surdologi noteiks, kāds dzirdes aparāts jums ir vispiemērotākais. Vēlams iepriekš pieteikties pie surdologiem pa tālruni 612576 vai 617530.

Lai saņemtu bez maksas dzirdes aparātu, arī jāņem līdzi invalīda apliecību vai rajona sociālās aprū-

pes dienesta izziņu, ka esat maznodrošināts, pārējiem ir jāmaksā.

Pēc tam turpat slimnīcas 29. korpusā — mūsu Nedzirdīgo savienības Surdotehniskās palīdzības centrā saņemsiet dzirdes aparātu ar visiem komplektojošiem piederumiem. Turpat tos arī remontē. Dzirdes aparāti ir minigabarīti, aizauss novietojums, nav ātri pamanāmi, to cenas ir dažādas atkarībā no markas un tipa — igauņu ražojuma Ls 13-21, dāņu firmas «Otikon» Ls 30-70.

A. Osmanis,
Latvijas Nedzirdīgo savienības
Pļaviņu reģionālās biedrības
priekšsēdētājs

Naturalizācijas nodeva — 30 latu

Ministru kabinets apstiprinājis valsts nodevas lielumu par naturalizācijas iesnieguma izskatīšanu — tas būs 30 latu, taču pensionāriem un invalīdiem ir paredzētas atlaides. Noteikumi būs spēkā visu 1995. gadu, nākamgad to varēs mainīt.

Personām, kas vēlies naturalizēties, reizē ar iesniegumu naturalizācijas pārvaldes nodaļā būs jāsamaksā 30 latu valsts nodeva. Pensionāriem un otrās grupas invalīdiem nodeva būs uz pusi mazāka — 15 latu, bet politiski prepresētie un pirmās grupas invalīdi no nodevas maksāšanas ir atbrīvoti, ziņo valdības preses dienests.

Sākotnēji Naturalizācijas pārvalde piedāvāja 50 latu valsts nodevu (ar atlaidi — 25 latu), to atbalstīja arī MK Valsts un sociālo lietu komiteja. Taču valdības sēdē galīgais lēmums netika pieņemts, jo «Latvijas ceļa» koalīcijas partneri TPA iebilda, ka šis jautājums jāizskata koalīcijas padomē. Pēc šīs apspriedes arī tika pieņemts lēmums noteikt mazāku valsts nodevu — 30 latus. Valsts nodevai būtu kaut daļēji jāsedz izdevumi, kas saistīti ar naturalizācijas procesa norisi Latvijā.

«Diena»

• Vēstures lappuses

KĀRĻA ULMAŅA AUTORITĀRĀ VALDĪBA

Tikai fakti

Trešajā dienā pēc 1934. gada 15. maija apvērsuma K. Ulmanis sastādīja jaunu valdību. Ja agrāk Valsts prezidenta uzaicinātajam Ministru prezidentam bija nepieciešams Saeimas deputātu vairākuma atbalsts, tad šoreiz K. Ulmanim vairs nevajadzēja rēķināties ne ar vienu, jo Saeima bija atlaista un visas partijas, arī paša K. Ulmaņa vadītā Zemnieku savienība. Tomēr K. Ulmanis savā valdībā uzņēma arī citu partiju pārstāvjus un bezpartijiskos.

Par Ministru prezidenta biedru viņš iecēla Progresīvās apvienības līderi Marģeru Skujenieku, par zemkopības ministru Jaunsaimnieku un sīkgruntnieku partijas biedru Jāni Kauliņu, par tautas labklājības ministru Latgales Progresīvās zemnieku apvienības līderi Vladislavu Rubuli, par izglītības viceministru Kristīgo katoļu zemnieku partijas biedru Jāzepu Čamani. Izglītības ministrs LU Teoloģijas fakultātes profesors Ludvigs Adamovičs un Satiksmes ministrs Bernhards Einbergs bija Nacionālās apvienības biedri. Tieslietu ministrs Hermanis Apsītis bija bezpartijiskais. Par finansu ministru iecēla Latvijas sūtni Lietuvā Ludvigu Ēķi. No Zemnieku savienības nāca iekšlietu ministrs Vilis Gulbis, kara ministrs Jānis Balodis, iekšlietu viceministrs Alfrēds Bērziņš un zemkopības viceministrs Jānis Birznieks.

Ar 18. maija deklarāciju valdība pārņēma atlaistās Saeimas funkcijas. Valsts prezidenta amatā palika likumīgi ievēlētais Alberts Kviesis. 1935. gada 10. jūnijā no amata atteicās L. Adamovičs, jo viņam bija vājas administratora spējas. Viņa vietā nāca LU vēstures profesors Augusts Tentelis. Tanī pašā laikā dzeršanas dēļ no amata vajadzēja aiziet J. Kauliņam. Viņa vietā tika iecelts zemkopības viceministrs J. Birznieks. Viņš bija praktisks lauksaimnieks un vadīja 28 ha saimniecību Bārtas pagastā.

1930. gadā par Valsts prezidentu tika ievēlēts Alberts Kviesis. 1933. gadā viņu ievēlēja otrreiz. Pēc Satversmes likuma Valsts prezidents savā amatā nedrīkstēja būt ilgāk par 6 gadiem. K. Ulmanis izmantoja šo apstākli un panāca to, ka 1936. gada 11. aprīlī A. Kviesis atteicās no amata un Ministru kabinets par Valsts prezidentu vienbalsīgi ievēlēja K. Ulmani, kurš tagad ieņēma Valsts prezidenta, Ministru prezidenta un ārlietu ministra posteņus. Pēdējā gan viņš ilgi nepalika un savā vietā iecēla Ārlietu ministrijas ģenerālsekretāru Vilhelmu Munteru, kurš Ārlietu ministrijā jau bija nostrādājis 16 gadus un izrādījās ļoti spējīgs diplomāts un aktīvi darbojās Tautu Savienībā.

1937. gadā no Iekšlietu ministrijas atdalījās jauna Sabiedrisko lietu ministrija. Par ministru kļuva A. Bērziņš. Aizsargu organizācijas, kas līdz tam bija Iekšlietu ministrijas pakļautībā, tagad pārņēma

jaunā ministrija, jo pats Sabiedrisko lietu ministrs ilgus gadus bija aizsargu virsnieks.

1937. gada 26. jūnijā nomira tautas labklājības ministrs Vl. Rubulis. Viņa vietā iecēla Daugavpils pilsētas galvu Jāni Volontu.

1938. gadā no valdības aizgāja M. Skujenieks un turpināja strādāt par Statistiskās pārvaldes direktoru. Tanī pašā gadā finansu ministra posteni atstāja L. Ēķis un tika iecelts par sūtni Polijā. Viņa vietā iecēla šīs ministrijas juriskonsultu 30 gadus veco Alfrēdu Valdmani, kurš valdībā bija visjaunākais ministrs.

1938. gadā izglītības ministrs A. Tentelis tika iecelts par jaundibinātā Vēstures institūta direktoru un viņa vietā nāca LU Ķīmijas fakultātes profesors Jūlijs Auškāps.

1939. gada rudenī K. Ulmanis no Finanšu ministrijas atdalīja jaunu Tirdzniecības un rūpniecības ministriju un par ministru iecēla c. s. «Konsums» direktoru Jāni Blumbergu, bet par finansu ministru — valsts kontrolieri Jāni Kaminsku. A. Valdmanis pieņēma Ķeguma spēkstacijas saimnieciskā direktora posteni.

1939. gada 17. janvārī no iekšlietu ministra amata atteicās V. Gulbis un kļuva par jaundibinātās Vispārējās lauksaimniecības bankas direktoru. Viņa vietā tika iecelts Cietumu departamenta direktors Kornēlijs Veitmanis. Atkal atjaunoja iekšlietu viceministra posteni un šo amatu ieņēma Jānis Legzdīns.

1940. gada ziemā saslima kara ministrs J. Balodis. K. Ulmanis bija nolēmis viņu paaugstināt par maršalu un atbrīvot no kara ministra pienākumiem. J. Balodis nepiekrīta. Vienalga K. Ulmanis viņu atbrīvoja un vietā iecēla armijas komandieri ģenerāli Krišjāni Berķi.

Šinī laikā no amata atteicās satiksmes ministrs B. Einbergs un viņa vietā iecēla juristu Arturu Kāpostu.

Pēdējie K. Ulmaņa vārdi, ko viņš 1940. gada 17. jūnijā pa radio pateica tautai, bija: «Es palieku savā vietā, jūs paliekat savās.» Atzardamies mājās arestā, viņš Valsts prezidenta amatā vēl palika 34 dienas un parakstīja daudzus rīkojumus, piemēram, par aizsargu organizācijas likvidēšanu un citus.

Mūsu novadnieks Jānis Volonts, lai izvairītos no apcietināšanas, tūlīt pēc padomju okupācijas ieradās pie sava brāļa Justīna Preiļu pagasta Anspokos. Bet viņu pamanīja milicijas izpalīgi un turēja mājās arestā līdz 22. jūlijam. Pēc tam aizveda.

Pirmajās okupācijas dienās tikai diviem valdības locekļiem izdevās izbēgt. Monsinjors J. Čamaniš aizbrauca uz Vatikānu, bet A. Bērziņš slepeni nokļuva Zviedrijā. Pārējie tika apcietināti un deportēti. Pēc daudziem moku gadiem Latvijā atgriezās tikai V. Munteris un J. Balodis. Pārējie gāja bojā.

D. Jermolovičs

Zagtais laimīgu nevienu nedarīs...

Vai jūs, cienījamie lasītāji, nekad neesat sev pajautājuši, kādu grēku jūs visvairāk neieredzat? Mēģiniet labi padomāt. Un jūs redzēsiet, ka tas ir grēks pret 7. un 10. Dieva bausli: 7. Tev nebūs zagti! 10. Tev nebūs iekārot nevienu lietu, kas pie-der tavam tuvākam!

Ne ticīgam, ne neticīgam pasaule nemet seju tik bargu pārmetumu un nosodījumu kā tad, ja kāds sabiedrības loceklis ir kaut ko piesavinājis neatļautā veidā, — tu esi zaglis!

Godīgumu un negodīgumu pasaule attiecina uz zagšanu un nezagšanu. Kaut zagšana ir visvairāk nicinātais un nosodītais grēks, no kura cilvēki visvairāk baidās, tomēr ir maz tādu, kas var apgalvot, ka viņi ir pilnīgi bez vainas. Pārāk daudz pie mums ir savairojies cilvēku, kuriem nav nekā svēta: tiek apzagti veci un jauni, bērni un pieaugušie, dzīvie un mirušie... pat Dievs.

Nolaupīt ir viegli. Ir divi iemesli, kas spiež mūsdienu cilvēku pār-kāpt šos 2 Dieva baušļus. Viens iemesls ir visu cilvēku neapvaldītā kaismīgā tieksme pēc pasaulīgas mantas un otrs — nepārtraukta izdevība viegli, bez kāda riska un atbildības piesavināties svešu mantu vai naudai.

Kādēļ, redzot kaimiņu, kas bagātāks par mums, kam dzīvē veicas labāk nekā mums, mūsu sirdī negaidīti iezogas skaudības jūtas, kas maz pa mazam pārvēršas nevaldā-mā naidā un, ja to savlaicīgi neapspiež, tad rodas ārkārtīgs niknums par to, ka mums nav tik daudz, cik ir viņam, un par to, ka nav vēl vairāk. Mūs nežēlīgi moka nevaldā-ma pieķeršanās šīs zemes labumiem. Mantkārība allaž atgādina, ka nekad nav diezgan. Mantrausība ir tā, kas liek meklēt vistumšākos ceļus bagātības iegūšanai. Ja šim iedzimtajam jaunajam tieksmēm vēl pievieno neskaitāmās izdevības laupīt samērā godīgā veidā, kļūst skaidrs, kādēļ Bībelē Siraka grāma-tā tiek jautāts (31, 9):

— Parādiat man bagātnieku bez traipa, un es saukšu to par brīnumu.

Kalpam ir allaž rokās saimnieka mantā. Ja viņam nav sirdsapziņas, kādā — mazliet šodien, mazliet rīt...

Un vai jūs varat aprēķināt, cik viņš nozog vienā gadā? Tirgotājs nepārtraukti pērk un pārdod — vienam gramu vairāk, kad pērk, 5 grami mazāk, kad pārdod — divējāds mērs, divējāds svars, un viņam liekas, ka viņš ir labi tirgojies, bet patiesībā viņš ir — zaglis.

Vai uzņēmuma īpašnieks, kas noblēdi saviem strādniekiem kaut vai pāris santīmu dienā, var aprēķināt, cik viņš nozog katru mēnesi? Vai algotais strādnieks, kas vakarā pēc darba beigām zem apģērba nes mājās kādu koku vai dzelzsgabalu, kādu izstrādājumu no savas darba-vietas, neapmāna sevi, domādams, ka viņam ir tīra sirdsapziņa? Lai laupītu, nav vajadzīgs rūpīgi pielai-koēt slēdzene vai tumšā naktī kāpt iekšā pa logu vai balkonu: pietiek ar to, ka kaut kādā veidā palīdz citiem laupīt — vai nu nopērkot zagtu mantu, vai arī paturot atrastu mantu.

Savukārt daudzi nemaz nezina, ka apzog Dievu. Un tas notiek, ja bez vajadzības strādā smagu darbu svētdienās un svētku dienās.

Ļoti bargi Bībele vērsas pret zag-ļiem. II Mozus grāmatā lasām, ka zaglim vajadzēja nozagto atdot div-kārsā apmērā un pat pieckārtīgi no tā, ko bija nozagis. Piemēram, ja nozagtais vērsis bija atrasts dzīvs, tad zaglim vajadzēja atdot 2 vērsus. Ja vērsis jau bija nokauts, tad zag-lim vajadzēja atdot piecus vērsus nokautā vai pārdotā vietā.

Ja zagli naktis laikā nejausi noga-lināja nozieguma vietā, tad zagļa nāve nebija nekāds noziegums. (II Mozus grāmatā 22. nodaļā.)

Pirms pāris nedēļām šausmīga zemestrīce piemeklēja mūsu draud-zības pilsētu Japānā — Kobi. Ta-ču, ievērojiet, kā ziņoja saziņas lī-dzekļi, Kobes policija pēc postošās zemestrīces nav saņēmusi nevienu ziņu par veikalū vai dzīvokļu ap-zagšanu.

Pilsētas drupās varēja atrast sim-tiem pussagruvušu veikalū un no-liktavu ar izbirušām logu rūtīm vai izgāztām durvīm. Varētu domāt, ka ne viens vien negodīgs cilvēks būs jāpieskaita kardinājumam un aiznesis līdzīti kaut ko no elektroniskajām precēm, apģērbiem, pārtikas vai dzērieniem, kā tas nereti notiek pēc līdzīgām nelaimēm.

Lai atceramies, ka zagšana Japā-nā nav tik akūta sociāla problēma kā mums. Tas izskaidrojams ar īpašo attieksmi pret likumu, kas joprojām valda šai uzlēcošās saules zemē. Japānā zagļi un slepkavas tiek pilnīgi izstumti no sabiedrības.

Zaglis uzreiz nepiedzimst. Viss sākas ar sīkumu — kā mēdz teikt: ar adatu. Taču mediķi zina, ka zagšana var kļūt lipīga un pat ne-ārstējama slimība. Šo slimību sauc kleptomānija — nepārvarama sli-mīga tieksme piesavināties svešas mantas. Kleptomāniju neuzskata par patoloģisku, bet par likumpār-kāpumu.

Tas, kas tagad sazadzies, nav rītdienas cilvēks, jo Svētais Jānis Vianejs brīdina:

— Kas zog un svētdienās strādā — ātri vien kļūst par nabagu. Tādām cilvēkam nav Dieva svētī-bas.

Jēzus atgādina:

— Nekrājiet sev mantas virs zemes, kur kodes un rūsa tās samaitā, un kur zagļi rok un zog. Bet krājiet sev mantas debesīs, kur ne kodes, ne rūsa tās nemaitā, un kur zagļi nerok un nezog. Jo kur ir tava manta, tur būs arī tava sirds (Ma-teja ev. 6. nod. 19-21).

Kas jādara, kad jūsu īpašumā ir nelikumīgi iegūta manta vai nei-taisni esat nodarījuši tuvākajam zaudējumus?

Ir jāatdod nelikumīgi iegūtā manta un, cik iespējams, izlabot nodarīto zaudējumu un ieļauņoju-mu. Bez šiem galvenajiem nosacī-jumiem nevar saņemt piedošanu no Dieva. Ja cilvēks nav spējīgs to izdarīt, atbildības pienākums gul-stas uz tā, kas devis padomu zagti vai palīdzējis un nav aizkavējis, lai gan varēja to izdarīt un kura pie-nākums to bija izdarīt.

Nelikumīgi iegūtais jāatdod īpašniekam vai tā mantniekam, bet ja tas nebūtu iespējams, tad jāatdod trūkcūcietējiem vai jāiz-lieto kādiem garīgiem labdarības mērķiem, paturot vienmēr prātā, ka zagta manta nekad nedarīs cil-vēku vai sabiedrību laimīgus, bet gan svētības un labklājības vietā nesīs nelaimi, neveiksmes un postu.

Saskaņā ar Dieva gribu, katram cilvēkam ir tiesības uz īpašumu. Mums jāiegūst mūsu īpašums go-dīgi, t. i., ar centīgu darbu, nopēr-ko, iemainot, kā dāvanu vai man-tojumu. Ja kāds ko iegūst negodi-gā veidā, tas nav viņa īpašums.

Mums jāapietas ar savu īpašumu apzinīgi, jārikojas ar to rūpīgi, jābūt taupīgiem un tas labi jāizlie-to. Mūsu sirdīm allaž jābūt atvēr-tām tuvāku postam un lielajiem Dieva valstības uzdevumiem.

— Jūsu dzīvei jābūt brīvai no mantkārības: apmierinieties ar to, kas jums ir (Ebrejiem 13, 5).

A. Budže,
Tilžas prāvests

Ziņas no skolām

Ārpusstundu dzīve Līvānu 1. vidusskolā

«Zvirbulis '95»

Skolēni gan no jaunākajām kla-sēm, gan no vecākajām klasēm gatavojās daiļlasītāju konkursam «Zvirbulis '95», kas notika 9. jan-vārī. Konkurssā piedalījās 54 dalīb-nieki.

Visi bija labi sagatavojušies un priekšnesumi skatītājiem ļoti pa-tika, taču konkurss paliek kon-kurss — veiksmīgākie jānoskaid-ro. Žūrija bija kompetenta un stingra, tās uzdevums bija grūts — jāizlemj, kuri būs tie labākie, kas brauks aizstāvēt skolas godu rajona konkursā.

Uz rajona konkursu tika izvirzīti Ieva Karpenko, 3.b (Pastariņa sko-la), Indra Briķe, 2.d (Pastariņa sko-

la), Edgars Stikāns, 3.e (sk. J.Pin-kulis), Zane Gaiduka, 4.a (sk. R.Petrova), Jūta Kaktiniece, 10.b (sk. Ārsmeniece), Elīna Reitere, 11.b (I.Meldere), Reinis Garjānis, 11.a (I.Meldere), Rita Kašs, 12.a (I.Meldere).

20. janvārī minētie skolēni ar savu priekšnesumu «bagāžu» de-vās uz konkursu Preiļos, kur guva arī labus panākumus.

Draudzības vakars ar lietuviešiem

Pagājušā gadā februārī mūsu skolas skolēni viesojās Rokišku skolā Lietuvā. Tika nodibinātas draudzības saites. Lai tās stiprinā-tu, notikušas vairākas vizītes starp skolām. Viena no pēdējām bija 20.

janvārī. Viesus laipni uzņēma un par viņiem rūpējās devītās klases.

Kad ciemiņi bija iepazīnušies ar skolu, notika draudzības spēle bas-ketbolā «Latvija — Lietuva». Spē-cīgāka izrādījās «Latvija». Rezul-tāts nebija svarīgs, jo šī taču bija draudzības spēle, tāpēc zaudētāju nebija.

Pēc aizraujošās basketbola spē-les notika konkurss. Četru koman-du konkurencē stiprākie izrādījās tie, kuri bija veiksmīgākie kulinā-rijā, mūzikā, dejas mākslā.

Pēc daudzajiem pārbaudījumiem visiem klātesošajiem bija iespēja baudīt diskotēkas atmosfēru.

Agnese Kozule,
Līvānu 1. vidusskolas
12.a klases skolniece

Runas priekšnesumu skate «Zvirbulis '95»

Jaunais 1995. gads skolēnu jaunrades centrā iesākās ar skatu-ves runas priekšnesumu skati «Zvirbulis '95». Šogad tajā pieda-lījās 65 dalībnieki no 18 rajona skolām.

Žūrijai, kurā bija rajona skolu valdes inspektore Dz.Šmukste, valsts kultūras inspektore I.Ancāne, Preiļu civiltāvoļa aktu reģis-trācijas nodaļas vadītāja A.Logino-va, rajona kultūras nama direktore E.Brovacka un skolēnu jaunrades centra dramatiskā kolektīva vadi-tāja V.Mičule, nenācās viegli izvēr-tēt daudzo dalībnieku sniegumu.

Par labākajiem atzīti: 1.-4. klašu grupā — Gints Podziņš no Priekulu pamatskolas, Vīgars Kaktinieks no Jaunsilavu pamatskolas, Artjoms Leitendorfs no Līvānu 2. vidussko-las, Ieva Karpenko un Edgars Sti-kāns no Līvānu 1. vidusskolas; 5.-9. klašu grupā — Raivis Anspaks no Rudzātu vidusskolas, Kristīne Kokoreviča no Preiļu 1. vidussko-las, Ludmila Volkova no Līvānu 2. vidusskolas; 10.-12. klašu grupā — Rita Kašs, Elīna Reitere, Reinis Garjāns, visi no Līvānu 1. vidussko-las.

Rajona skates uzvarētājus gaida

reģiona skate Krāslavā.

Par labu noskaņojumu skatē rū-pējās U.Bērziņa vadītās popgrupas mazie un lieli dziedātāji.

I. Peiseniece,
skolēnu jaunrades centra
metodiķe

Attēlā: (1. rindā no kreisās) Vi-gars Kaktinieks, Gints Podziņš, Ieva Karpenko, Artjoms Leiten-dorfs, Edgars Stikāns, (2. rindā no kreisās) Reinis Garjāns, Elīna Reitere, Rita Kašs, Kristīne Koko-reviča, Ludmila Volkova, Raivis Anspaks.

J.Silica foto

Vai Saeimā birst skandāls?

Kad 1995. gada valsts budžets bija apspriests, salīdzināts un de-putāti par to nobalsojuši, opozīcija pēc kāda laika atklāja, ka deputāti nobalsojuši par vienu, bet pieņem-tajā likumā daudzi punkti izskatās pavisam citādi.

Piemēram, deputātiem nezino-t, palielināts dažu budžeta organizā-ciju algu fonds: Finanšu ministrijai — par Ls 15035, Valsts reformu ministrijai — par Ls 20213, Vides aizsardzības un reģionālās attīstī-bas ministrijai — par Ls 11959.

Savukārt no likuma «pazuduši»

nobalsotie panti par finansēšanu no privatizācijas fonda:

— Rīgas specializētajam dzemdi-bu namam Gailezerā — Ls 1 700 000,

— investīcijas lauksaimniecībai — Ls 3 482 760,

— investīcijas izglītībai un zināt-nei — Ls 330 000,

— līdzekļi Ludzas slimnīcai — Ls 120 000,

— līdzekļi Preiļu rajona pansio-nātam Ls 10 000.

Tādējādi nepamatoti palielināts darba samaksas fonds budžeta ie-

stādēm, bet investīcijas lauksaim-niecībai, zinātnei, izglītībai, slimnī-cām, par ko deputāti bija nobalso-juši, bez viņu ziņas samazinātas par vairāk nekā 5 miljoniem latu.

LZS frakcija šajā sakarībā iesnie-gusi protestu Saeimas prezidijam un lūdz pārbaudīt izsludinātā liku-ma «Par valsts budžetu 1995. ga-dam» atbilstību Saeimā pieņemtā-jiem un ziņot par to Saeimai.

Vai Saeimā birst politisks skan-dāls?

V.Krauja

• Saeimas deputāts — «Novadniekam»

Piemīņas diena vai Uzvaras svētki?

Šogad visa pasaule atzīmēs 50. gadskārtu, kopš anti-hitleriskās koalīcijas uzvaras pār fašismu II pasaules karā. Karā, kas bijis vispostošākais cilvēces vēsturē.

Saprotamu iemeslu dēļ Latvijas iedzīvotājiem ir div-ējāda attieksme pret 1941.-1945. gada un tiem sekojo-šiem notikumiem mūsu valsts teritorijā. Tomēr, manu-prāt, arī mums nevajadzētu 9. maijā vienīgi sērot par kara upuriem, bet kopīgi ar visu demokrātisko pasauli atzīmēt šo dienu arī kā uzvaras dienu pār fašismu — brūno mēri, kas reāli apdraudēja civilizētās pasaules pastāvēšanu.

Gribu piebilst, ka visā pasaulē šī diena ir lieli svētki. 9. maiju svin Francijā, lai gan tā no fašisma tika atbrīvota agrāk. 9. maijs ir nacionālie svētki Spānijā un citās Eiropas valstīs. Un tas ir saprotami — cilvēce negrib aizmirst, kādas briesmas izdevās novērst, pateicoties uzvarai, cik upuru tas prasīja.

Pirms gada Apvienoto Nāciju organizācijā mūsu Valsts prezidents Guntis Ulmanis paziņoja visai pasaulei, ka arī Latvijā un latvieši cīnījās pret fašismu. Ar to viņš izpelnījās zāles ovācijas. Šis runas fragments, diemžēl, masu informācijas līdzekļos netika izplatīts. Iznāk, ka arī pie mums politikā produkcija tiek šķīrta: savām iekš-ējām vajadzībām un eksportam, kā tas bija padomju laikā: kas labāks — pāri robežai, slikto pašiem.

Ja mēs tik tiešām gribam ieiet demokrātiskajā Eiropā, tad kāpēc gan lai nepieņemam to, ko atzinusi Eiropa? Domubiedru grupa Saeimā pašreiz gatavo likumpro-jektu par to, lai, sākot no šī gada, 9. maijs arī Latvijā tiktu svinēts kā Uzvaras svētki.

Es būšu pateicīgs, ja savu viedokli šajā jautājumā izteiks arī «Novadnieka» lasītāji. Rakstiet: Jēkaba ielā 11, Rīgā, LV 1050.

Ar cieņu Saeimas deputāts Jānis Urbanovičs

Sporta klubs «Cerība» informē

Futbols

Tāds ārzemju limuzīnu daudzums, kāds vērojams pie sporta kluba «Cerība», kad notiek pilsētas minifutbola čempionāta spēles, nav redzēts ne pie kādas mūsu pilsētas bankas, ne arī vietējās pašvaldības iestādēm.

Vēl futbolistu vidū ir populāri «Žiguli» un, protams, daļa no futbolistiem ir kājāmgājēji. Tātad, sporta karalis — futbols apvieno visu mūsu sabiedrības slāņu pārstāvjus.

Pagājušo sestdien un svētdien aizvadītas pilsētas čempionāta 3. un 4. kārtas spēles: «Cerība» — «Mirāža» 11:7, Policija — Veterāni 2:8, «Parks» — SCO 7:2, «Latgale» — «Druva» 11:4, «Latgale» — SCO 10:4, «Parks» — Policija 13:5, Veterāni — «Mirāža» 7:5.

Situācija turnīra tabulā:

1. «Latgale» — 12
2. «Parks» — 9
3. Veterāni — 9
4. Kooperatīvā skola — 6

5. «Cerība» — 6
6. SCO — 6
7. Policija — 3
8. «Mirāža» — 0
9. «Druva» — 0
10. «Krauklis» — 0

Rezultatīvākie spēlētāji: Vladimirs Ivanovs («Parks») — 16, Aleksandrs Mitrofanovs («Latgale») — 9, Jevgēnijs Točko (Veterāni) — 8, Ilmārs Madelāns («Latgale») — 7, Vladimirs Kupelis (Veterāni) — 7.

• Latvijas Jaunatnes minifutbola sacensībās aizvadīts kārtējais zonālais turnīrs. Šoreiz Daugavpili sacentās vecākās — A grupas (1977./78. dz.g.) jaunieši. Nece-rēti veiksmīgi nospēlēja SK «Cerība» trenera Vladimira Točko audzēkņi, kuri pieveica visus pretiniekus — Daugavpils BJSS 6:1, Ilūsti 6:4 un Daugavpils «Kīmiķi» 6:4, ieguva 1. vietu un izcīnīja tiesības piedalīties finālturnīrā, kurš 4.-5. februārī notiks Rīgā, Mežaparka sporta bāzē.

Basketbols

Atsākušās Latvijas meistarsacīkstes 1. un 2. līgā. 1. līgā spēlē Livānu BK.

Turnīra tabula pēc pirmā apļa spēlēm izskatījās šāda:

1. LMA/AMERILAT 10—1
2. RTU 8—3
3. Ogre 7—4
4. Tukums 7—4
5. Brocēni 7—4
6. «Annīpmuiža» 6—5
7. Iecava 5—6
8. Kandava 5—6
9. Daugavpils 5—6
10. Talsi 4—7
11. Livāni 2—9
12. LSPA 1—10

Atsākot spēles, jūtami sasparojušies ir livānieši — izcīnītas uzvaras pār Iecavu 84:82 un Kandavu

107:78, bet zaudēts Tukumam 88:100.

• 2. līgas turnīrā pēc pirmā apļa spēlēm apakšgrupā «Centrs» situācija bija šāda:

1. «Laima» 6—0
2. Aizkraukle 4—2
3. «Meliorprojekts» 4—2
4. Preiļi 4—2
5. «Stopiņi» 2—4
6. «Rumba» 1—5
7. «Maccabi» 0—6

Preiļu SK «Cerība» basketbolistiem 2. riņķa uzsākšana nebija īpaši spoža — piedzīvoti divi zaudējumi izbraukumā — pret «Meliorprojektu» 63:88 un Aizkraukli 55:80.

Imants Babris,
SK «Cerība» priekšsēdētājs

• Isi feļetoni

Gaidīsim spokus

Statistika rāda, ka vīriešu vidējais mūža ilgums svārstās ap sešdesmit.

Nu tiks lēnām, bet dzelzaini pielikti gadi, tikai pēc kuru sasniegšanas cilvēks drīkstēs doties pelnītā atpūtā. Ticot statistikai, varam sagaidīt, ka pirms noliktā laika daudzi vīrieši jau staigās pa aizsaules ceļiem.

Kā tad tā? Palaist kādu aizsaule, neatstrādājušu nolikto laiku, nepienesušu labumu valstij nodokļu izskatā un tamlīdzīgi? Nē, un vēlreiz nē! Ministru kabinetam Satversmes attiecīgā izņēmuma panta kārtība jāpieņem likums, kas paredz katram strādāt līdz noliktajam laikam, neatkarīgi no tā, kurā saulē pilsonis atrodas. Tajā saulē atrodošies lai pārkalificējas par spokiem un līdz 65 gadu vecumam baida šīs saules bezdarbniekus! Un tikai pēc tam lai dodas pelnītā bezpeļņas atpūtā, ar savu veli stiprinājuši savu tautu un savu valsti!

Militārā apmācība

Reiz sapņi nosapņoju, ka kaut kādā veidā esmu iejaukts Latvijas armijā.

Ar kaut kādu septīto prātu biju cerējis, ka tur būsim vieni vienīgi džentlmeniski, ar Lielvārdes jostu rotāti Lāčplēši un veiksīm kaut kādus tādus varoņdarbus, kaut ko līdzīgu tam, kas attēlots Brīvības pieminekļa pamatnē un aplūkojams no visām pusēm.

Taču mans sapnis izrādījās ārkārtīgi primitīvs. Kaut kāds pēc «Smirnoff» dvakojošs subjekts ar kaut kādu pakāpi man zvetēja pa galvu ar tabureti, ikreiz norēkdamiem: «Tu atceriesīes Latvijas armiju!»

Pamodos, palūkojos zvaigznēs, un viens to sakopojums, protī, Greizie Rati man atgādināja to, ko man atmiņā centās iedvest sapnī.

Mobilie invalīdi

Klusi klusi pacēlās maksa par braukšanu vilcienā pretēji Satversmē noliktajai kārtībai, taču Saeima pat ausu nepakustināja, kaut tādējādi protestējot pret neļēdīgu likumpārkāpumu.

Nu Latvijas dzelzceļa kungi izdomājuši jaunu jaunievedumu ar spiegu filmas piegaršu: 1. un 2. grupas invalīdiem vairs nepietiek uzrādīt invalīda apliecību, bet vēl jāiegādājas «bezmaksas biļete braukšanai pasažieru vilcienos». Atstāsim malā šo brīnišķīgo valodas pērlī (kādos vēl vilcienos, ja ne pasažieru, lai brauc 1. un 2. grupas invalīdi? naftas cisternās, vai?), bet padomāsim, kāpēc tik biedinoši ikreiz tiek pierakstīti invalīda apliecības numurs «savai zināšanai» un vispār izgrūzts tik daudz līdzekļu, lai sadrukātu šīs bezgalgarās biļetes. Acimredzot, lai pierādītu, ka 1. un 2. grupas invalīdi to tik vien dara, kā augām dienām vizinās kungu visādi dārgajos vilcienos, bet apliecības numura ikreizēja pierakstīšana ir tamdēļ, lai uz nākamajiem Līgo svētkiem noskaidrotu un nominētu visvairāk izbraukājušos invalīdu, piespraustu viņam krūšu nozīmi «Mobilākais invalīds» un apbērtu ar orhidejām.

Normunds Dimants

Firma «TKM» iepērk sertifikātus no fiziskām un juridiskām personām.
Adrese: Preiļi, Paulāna ielā 3a, 16. kab. no plkst. 10 līdz 16, tel. 22202.

Organizējam mazo uzņēmumu grāmatvežu sagatavošanas kursus. Kursus vadīs kvalificēts speciālists no Rīgas. Pieteikties pa tālr. 21216 pēc 19.

SLUDINĀJUMI/REKLĀMA 22305

PĒRK

- **svaigi zāģētus skujkoku baļķus,**
garums 3,7–6,1 m, diametrs 18–44 cm **36-43 \$**,
par garumiem 3,7– 4,3–4,9 m,
diametrs no 18 cm **39-43 \$**,
Piegāde Madonā, tel. 21323, Rēzeknē, tel. 25253,
Aizkrauklē, tel. 23027, Dubnā, tel. 8-254-70506, 70569.
Iespējams pircēja transports līdz cirsmāi.
Tūlītēja apmaksa.
- **skujkoku zāģmateriālus** **100-165 \$**,
- **taras dēļišus** **90-105 \$**,

Piegāde Madonā, Rēzeknē, Rīgā. Apmaksa tūlītēja.
Iespējams pircēja transports.
Informācija reģionālajā pārstāvniecībā Madonā,
Saieta laukumā 2, no plkst. 8.00 līdz 17.00.
Tel. 21132, 21019, fax 21132.

Firma iepērk visu veidu dārzenus, cūkgaļu un jaunlopu gaļu kautsvārā. Iespējams firmas transports. Zvanīt 43260 un 44404.

Latgales Finanšu un Investīciju Kompānija

IEPĒRK SERTIFIKĀTUS
Par izdevīgām cenām!

Adrese: Preiļos, Brīvības ielā 1, tālr. 21061.
Livānos, Rūpniecības ielā 1, tālr. 42663.
Aglonā, Somersetas ielā 34, tālr. 15315.

A/s «Preiļu siers» pieņem pasūtījumus vainagiem, štrausiem, sēru, apsveikumu un līgavas pušķiem. Tel. 21806 pēc 17.

Sestdien, 4. februārī Preiļu tirgū pārdos paklājus un celiņus par pieņemamām cenām. Tos varēs arī pasūtīt sev vēlamojos izmēros un krāsās.
Varēs saņemt iepriekšējos pasūtījumus.

Livānu pilsētas domes privatizācijas komisija atkārtoti paziņo, ka tiek nodota privatizēšanai ēka Livānos, Rīgas ielā 232 b pārdošanai piedāvājumu konkursā ar pārdošanas sākumcenu Ls 2000. Pretendentu pieteikšanās termiņš — 1995. gada 1. marts. Pieteikumi iesniedzami un informācija saņemama Livānos, Rīgas ielā 136, tālr. 43523.

Firma iepērk skujkoku brūsas, zāģmēri mm 235 x 165 x 2750, 255 x 185 x 2750, pielaide 0 ± 2 mm platumā, biezumā, ± 10 mm garumā.
Kvalitātes prasības: zilējums, kukaiņu bojājumi, nedrīkst būt trupējis, puvis.
Cena Ls 45 par kub.m, t. sk. apgrozījuma nodoklis.
Apmaksa tūlītēja. Informācija pa tālruniem Jelgavā 8-230-24975, 27672, 23365.

Veidlapas
Preiļu grāmatnīcā. T. 22148.
Livānu grāmatnīcā. T. 44306.

*Lai paldies, kam paldies,
Preiļiešiem tiem paldies.
Kas man mīļus vārdus teica,
Ziediem, veltēm svētkos*
sveical
Tilžas prāvests A. Budže

**Licencēts audīts veic
gada pārskata
revīzijas.**
Tālrunis
44192.

Par mīļu sirdi, čaklām rokām
Tev vieglas smiltis, māmuliņ.
Izsakām līdzjūtību Inārai
Zaharānei, MĀTI
smiltajā izvadot.
Preiļu slimnīcas kolektīvs

☞ Pārdod

lauku māju ar saimniecības ēkām par 300 sertifikātiem vai Ls 1500. Tālr. 52544;

māju Livānos par mērenu cenu. Tālr. 44192;

jaunu traktoru T-16M par Ls 1000, dzinējus automašīnām «Volga» un UAZ (jauns) par Ls 500 un automašīnu «Volga M-21» pēc kapitālā remonta par Ls 600. Tālrunis 22739;

GAZ-53 un jaunu mēslu ārdītāju (11 t). Tel. 23151, 24163;

lēti automašīnu «Nīva». Zvanīt 23558 vakaros;

VAZ-2101 virsbūves rezerves daļas. Zvanīt 43288;

Renault-Trafic, 1986.g. Tālr. 55648, 55649;

VAZ-2101. Tālr. 59353;

Mazda 626, 2 l, 1986.g., labā kārtībā vai MAINA pret MTZ. Zvanīt 15380 no rīta līdz 9 un pēc 18 vakarā;

Opel Kadett, 1,3 1983.g., teicamā tehniskā kārtībā. Tālr. 23192 vakaros;

5 gadus vecu zirgu Rudzātu pagasta Pelšos. N.Vaivods;

vaislas ķēvi ar ciltsrakstiem. Zvanīt 58537;

6 gadus vecu ķēvi par Ls 300. Tālr. 55650;

dažādas VAZ rezerves daļas. Tālr. 22949.

☞ Pērk

Livānu māju promvešanai. Tālr. Rīgā 8-22-283866 vakaros.

☞ Maina

trīsistabu dzīvokli Livānos pret mazāku. Tālr. 44616.

☞ Dažādi

Vajadzīga aukle. Telefons 21598.

Paliek uz šīs zemes dzīves sāpes,
Kurām pāri liktens sniegi snieg.
Izsakām līdzjūtību Valentīnai
Dzenei, TĒVU smiltajā izvadot.
Preiļu slimnīcas un ķirurģijas
nodaļas kolektīvs

Nodzisa prieks — sirds skaudri
smeldz...
Caur sāpēm saule jāsarudz.
D.Ziemele
Izsakām dziļu līdzjūtību
Marijai Leimanei, no MĀTES
atvadoties.
Terapijas nodaļas kolektīvs

Cik gaidīti, cik grūti cilvēks
piedzimst,
Cik vienkārši, cik negaidīti
mirst!
Dalām bēdu smagumu ar
Madelānu ģimeni, VĪRU un
TĒVU pēkšņi zaudējot.
Aglonas ģimnāzijas kolektīvs

Kā negrib sirds ticēt,
Ka cilvēks var tā —
No gaišās dienas aiziet mūžībā.
A.Skalbe
Preiļu gāzes apgādes rajona
kolektīvs izsaka līdzjūtību
Aleksandram Lakušam ar
ģimeni, TĒVU pēdējā
gaitā izvadot.

NOVADNIEKS Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums «Novadnieks» REDAKTORS PĒTERIS PĪZELIS

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta.
Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.
☎ 22059, 21759, 22154, 21996, 21985, 22305.
PASŪTĪJUMA INDEKSS 68169.

Reģistrācijas apliecība № 1018.
Iespēsts SIA «SAB» Daugavpilī, Valkas ielā 1. Ofsetiespiedums. 1 iespiedokšne.
Metiens 5400 eksemplāru. Pas. № 222